

доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>. 5. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами №422 від 25.06.2003р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=196041. 6. Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами : Наказ МФУ від 15.06.2011 № 720 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MN014590.html.

УДК 330

Ю.Д. МАЙКОВА, магістр, НТУ «ХПІ»

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

В період ринкової трансформації вітчизняної економіки зростає необхідність розробки ефективного економічного механізму стимулювання економії витрат. Розширення масштабів бізнесу, ускладнення його організаційної структури спричиняє необхідність передачі частини повноважень щодо прийняття певних рішень, у тому числі і щодо управління витратами, на різні рівні управління. Тому одним із основних підходів до побудови ефективної системи управління витрат є організація обліку витрат за місцями виникнення та центрами відповідальності.

Проблеми організації обліку витрат за центрами відповідальності розглядались у працях учених: О.В. Блоцького, А.М. Герасимовича, З.В. Гуцайлюка, В.П. Завгороднього, В.В. Сопка, С.Ф. Голов [1].

Організація ефективної системи обліку витрат за центрами відповідальності в межах конкретного підприємства, на мою думку, повинна здійснюватися у певній послідовності.

На першому етапі передбачається виділення відповідних центрів з метою закріплення відповідальності конкретних осіб. При цьому більшість науковців погоджуються з тим, що під центром відповідальності слід розуміти окремих сегмент підприємства (робоче місце, бригада, ділянка, цех, відділ тощо), в межах якого встановлено персональну відповідальність керівника за результати діяльності його підрозділу.

На другому етапі доцільно встановити персональну відповідальність

керівників відповідних підрозділів за результати їх роботи, попередньо згрупувавши центри відповідальності за функціональною ознакою [2].

На наступному етапі необхідно закріпити витрати за окремими центрами відповідальності. В основу цього процесу, як справедливо зазначає С. Ф. Голов, покладено принцип контрольованості витрат, згідно з яким витрати центрів відповідальності поділяються на контрольовані і неконтрольовані, а їх керівники несуть відповідальність лише за контрольовані витрати. Але витрати, що не контролюються на одному рівні управління, можуть бути контрольованими на іншому (вищому) рівні.

Наступним важливим етапом організації обліку за центрами відповідальності є розробка кошторисів витрат для кожного центру та складання внутрішньої звітності про їх виконання з метою оцінки фактичного досягнення запланованих показників, аналізу причин виникнення відхилень фактичних витрат від запланованих та встановлення винних осіб, а також для загальної оцінки ефективності діяльності центрів відповідальності.

З огляду на це необхідно розробити форми внутрішньої звітності, які доцільно застосовувати для здійснення контролю за дотриманням кошторису витрат.

Заключним етапом організації обліку за центрами відповідальності є проведення оперативного аналізу відхилень фактичних витрат від запланованих, встановлення причин і винних осіб та здійснення управління за відхиленнями [3].

Отже, організація системи обліку на підприємствах за центрами відповідальності і місцями виникнення витрат дозволить вирішити два основних завдання:

- 1) забезпечити контроль за ефективною роботою окремих підрозділів для співставлення отриманих доходів і витрат по кожному з них;
- 2) підвищити точність та ступінь деталізації облікових даних, процесу калькулювання собівартості продукції, особливо на тих підприємствах, які випускають великий асортимент продукції.

Список використаних джерел: 1. *І.Г.Жукова* Сучасне поняття центрів відповідальності в системі

управління витратами -« Економічні науки» - № 9 – 2012; 2. *Ю.О.Ночовна* Організація обліку витрат за центрами відповідальності: проблеми теорії та практики. – «Сталий розвиток економіки» - 2012; 3. *М.І.Скрипник* Організація обліку витрат у розрізі центрів витрат та центрів відповідальності. – «Облік і фінанси АПК». - №1- 2011

УДК 330

І. В. ПАХОМОВА, магістр НТУ «ХП»

СУЧАСНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОБЛІКУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Актуальність даної теми полягає у визначенні основних напрямів створення ефективного обліку кредиторської заборгованості та визначення шляхів його удосконалення.

На сьогодні, одним з найбільш складних і суперечливих питань обліку, є облік кредиторської заборгованості, що пов'язано з існуванням проблеми неплатежів. Суб'єкти господарювання на перший план висувують вирішення власних проблем, замість виконання фінансових зобов'язань по платежах перед партнерами. Вирішення вищенаведеної складної проблеми багато в чому залежить від вдосконалення бухгалтерського обліку. Дослідженню даного питання присвячені роботи таких вітчизняних вчених, як Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, В.М. Костюченко, М.С. Пушкар, В.О.Шевчук та інші.

Зобов'язання виникають через існуючі обов'язки підприємства щодо передачі певних активів чи надання послуг іншому підприємству в майбутньому. Як правило, підприємство має кілька видів зобов'язань і значну кількість кредиторів. Отже користувачам фінансової звітності необхідно мати можливість визначати величини і типи заборгованостей із фінансових звітів. Ретельна перевірка фінансових звітів є достатнім для того, щоб бути впевненим у тому, що всі зобов'язання належним чином визначені, оцінені та включені до фінансових звітів відповідно до вимог чинного законодавства та П(С)БО[1].

У процесі обліку важливим етапом є розробка програми проведення обліку операцій з кредиторської заборгованості, що визначає характер, терміни і обсяги запланованих прийомів і способів обліку. Так, в шляхи удосконалення